

Een nieuw begin in Amsterdam

Nadat Hannelore van het Internationale Rode Kruis had vernomen dat zowel beide grootouders als tante Rosi en Ruth het hadden overleefd en in Amsterdam woonden, vertrok ze in oktober 1945 vanuit Frankrijk richting Nederland. Ze stapte uit de trein op het centraal station in Amsterdam.

Het station was volledig verlaten en uitgetorven om 23:00 uur, tot op een joodse mijnheer, die ons opwachtte. Hij streepte al onze namen af en gaf aan iedereen van ons Hfl. 25,- wat toen een rijkdom betekende, althans voor ons... Zo arriveerde ik bij mijn Opa en Oma en tante Rosi en Ruth op de Tugelaweg no. 61 hs., een gemeubileerde 3-kamerwoning vlak bij het Amstelstation. Zij hadden mijn brief, dat ik nu zou arriveren via het Rode Kruis ontvangen. Trots kwam ik binnenstappen met mijn houten koffertje en de vreugde aan beide kanten was groot, alhoewel vertroebeld door alles wat er gebeurd was in de afgelopen jaren, en met mijn ouders, die er niet meer waren. Wij wisten van elkaars verdriet en spraken er niet over... Nu begon de tijd dat ik moest proberen weer aan het normale leven te acclimatiseren, iets te willen leren. Ik had niet eens een middelbare schoolopleiding, iets te willen doen, te kiezen, hetgeen mij nog heel moeilijk zou vallen.

Tot een normaal hervatten van school is het nooit meer gekomen. Ik vulde de gaten in mijn algemene ontwikkeling op met diverse talencursussen, later ook in Engeland, Frankrijk en Argentinië. Ik volgde een handelsopleiding in diverse cursussen, zoals typen, steno en handelscorrespondentie in diverse talen...

Ik werd een z.g. oorlogspleegekind; in de akten van de Amsterdamse Vreemdelingen Politie als 'Statenloos'¹ genoteerd.

In juli 1950 besloot Hannelore naar Israël te emigreren. Maar na een korte tijd kwam ze terug naar Nederland om voor haar ernstig zieke opa te zorgen. Hannelore trouwde en kreeg twee kinderen. Het gezin woonde in Amsterdam, waar Hannelore in 2015 stierf.

Uit de schriftelijke herinneringen "Zolang er nog tranen zijn" met toestemming van de auteur - Hannelore Grünberg, P. 133, 134

¹Hitler had in de jaren dertig de Joden die het Duitse Rijk waren ontvlucht hun nationaliteit ontnomen, waardoor zij statenloos waren geworden. De Nederlandse regering achtte dit in strijd met het volkenrecht. De joodse vluchtelingen uit Duitsland, zo liet het Militair Gezag in een circulatie van 4 juli weten, waren 'naar de opvatting van de Minister van Justitie dus Duitsers gebleven'. Zo maakte de Nederlandse overheid van deze staatloze Joden weer Duitsers.